

Complexnummer: 531187

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

De Lichtenberg

Aantal complexonderdelen

8

Monumentnummers van complexonderdelen

530952, 531188, 531189, 531190, 531191, 531192, 531193, 531194

Woonplaats

Weert

Gemeente

Weert

Provincie

Limburg

Locatie van het hoofdobject

Bij IJzerenmanweg 15, 6006 TA te Weert

Complexomschrijving

Inleiding

De bouw van het RECREATIECOMPLEX DE LICHTENBERG werd gestart in 1954 en nam ruim vijf jaar in beslag. Opdrachtgever was het Bisschoppelijk College in Weert dat in 1962 op het aangrenzende terrein een nieuwe, door architect Th. Boosten ontworpen, school in gebruik nam. Deze school was bedoeld als onderdeel van een totaalontwerp, maar is daarvan het enige gerealiseerde deel en maakt geen onderdeel uit van De Lichtenberg. De Lichtenberg functioneerde voor het College als faciliteit voor cultuur, sport en religie. De Lichtenberg is vanaf 1952 ontworpen door de Weertse architect Pierre (P.H.) Weegels (1904-1966). Directeur van het college P.J.A. Moors en provisor (econoom) Jules (J.Ch.J.) Nabben, de geestelijk vader van het complex, namen de Amerikaanse universitaire campusbenadering als uitgangspunt. Hierbij zou niet alleen studie maar ook sport en cultuur bijdragen aan de lichamelijke en geestelijke ontwikkeling van de leerlingen. Met het sport- en recreatiecomplex De Lichtenberg werd beoogd het karakter van jongeren optimaal te vormen. Naast De Lichtenberg kwamen hiertoe in Weert ook het sportcomplex 'Het Stadion' (1962) en, naar ontwerp van Weegels, het sport- en recreatiecomplex 'Het Tranchée' (1959) tot stand.

De Lichtenberg is het hoogtepunt binnen het veelzijdige oeuvre van Pierre Weegels. Hij hanteert in de jaren vijftig een modernistische benadering waarbij beton een grote rol speelt. Weegels gebruikt voor de Lichtenberg expressieve modernistische elementen die gecombineerd zijn met elementen uit de traditionele Limburgse architectuur (breuksteen) en met technische vernieuwingen. In de combinatie van beton en breuksteen is de invloed van de katholieke Limburgse architecten Huysmans en Fanchamps herkenbaar. De Mariakapel is geïnspireerd op de Notre-Dame-du-Haut in Ronchamp van Le Corbusier. Daarnaast heeft Weegels elementen uit het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Bauhaus (zwevende traptreden) en invloeden van de Duitse architect Rudolf Schwartz (paraboolvormige plattegrond van de kapel) verwerkt. Bij de uitvoering van de betonconstructies voor de Lichtenberg en met name de gewaagde, vernieuwende constructie van het regiehuisje, is ook de inbreng van aannemer Jos Demonte van groot belang geweest. De samenwerking met beeldend kunstenaars is een belangrijk kenmerk voor Weegels' werk en werkwijze. Beeldend kunstenaar Harrie Martens (1928), tevens leraar aan het Bisschoppelijk College, ontwierp de monumentale kunstwerken voor zowel het schoolgebouw als voor De Lichtenberg. Deze abstracte monumentale kunst is uitgevoerd in een voor Limburg op dat moment relatief moderne stijl. In 1958 richtte Martens de Vrije Expressieclub op waar leerlingen konden kennismaken met verschillende kunstvormen. De meeste kunstwerken op de Lichtenberg zijn onder leiding van Martens door deze club leerlingen uitgevoerd. Zo ontstaat met De Lichtenberg een Gesamtkunstwerk, een vooruitstrevend ontwerp in een regionale shake-hands variant. Weegels is één van de belangrijkste vertegenwoordigers van de vernieuwingen in de behoudende katholieke Limburgse traditie vlak vóór en na de Tweede Wereldoorlog.

In 1956 werden de tennisbanen en het zwembad in gebruik genomen en de wallen en gracht aangelegd. De Mariakapel werd voltooid in 1958. In 1959 is het toneelgebouw in gebruik genomen en aansluitend zijn tribunehuisje en regiehuisje voltooid. Tot 1972 zijn theatervoorstellingen in De Lichtenberg gegeven. De tennisbanen functioneren nog steeds. Naast de tennisbanen (oostkant) is een clubgebouw toegevoegd. Het zwembad is thans (2009) volgestort en volledig begroeid. Twee duiktorens die aan het zwembad stonden zijn verdwenen. De voormalige ligweide is gedeeltelijk als petanquebaan in gebruik en is er een semi-permanente tent geplaatst. Het gekleurde glas en het glas-in-lood van de Mariakapel is niet meer aanwezig. De oorspronkelijke opzet en structuur van het complex en van de complexonderdelen is herkenbaar behouden.

Omschrijving

Het RECREATIECOMPLEX DE LICHTENBERG bestaat uit de volgende onderdelen: AANLEG, OPENLUCHTTHEATER MET TRIBUNE, TONEELGEBOUW EN REGIEHUISJE, KAPEL, GEBOUW VOOR SANITAIR, TENNISBAAN MET MELKHUISJE, KLEEDHOKJES, POMPHUISJE EN INSTRUCTEURSGEBOUW EN ZWEMBAD MET LIGWEIDE, BOOGBRUG, ENTREE MET MUUR Het complex wordt aan de westzijde (IJzerenmanweg) begrensd door de entree met muur, kleedhokjes, pomphuisje en instructeursgebouw en aan de oost- en zuidzijde door grachten met aarden wallen. Aan de noordzijde vormt het openluchttheater grotendeels de afsluiting van het complex. De kunstmatige wal en de muur creëren de beslotenheid en relatieve afzondering van het complex. Hierdoor wordt de samenhang tussen sport, cultuur en religie benadrukt. Daarnaast zorgen de gracht, muren en aarden wallen voor beveiliging van het complex. De enige toegang tot het complex is aan de IJzerenmanweg. Deze is vanaf de Diesterbaan toegankelijk via een boogbrug. Links achter de ingang staat het gebouw voor sanitair. Rechts naast de ingang, in de zuidwesthoek van het complex, ligt het zwembad met ligweide. In de zuidoosthoek ligt de tennisbaan en ten noorden daarvan de kapel. De Lichtenberg ligt tussen de bebouwde kom van Weert en de bossen en recreatiegebieden rond de IJzeren Man. Het is aangelegd op de overgang van het oude agrarische cultuurlandschap naar de krans van bosgronden. De landschappelijke glooiende structuur rond De Lichtenberg bestaat nog steeds uit zandgronden, bosgebieden, enkele weilanden en verspreid liggende (voormalige) boerderijen.

Waardering van het RECREATIECOMPLEX DE LICHTENBERG is van algemeen belang

- vanwege de cultuurhistorische waarde als belangrijk exponent van de katholieke emancipatie in de Wederopbouwperiode en als essentieel toonbeeld van de Wederopbouw vanaf 1940.

- De Lichtenberg is daarnaast van cultuurhistorische waarde als typologisch en zeldzaam voorbeeld van een naoorlogs katholiek recreatiecomplex waarbij sport, cultuur en religie integraal benaderd werden.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Het complex heeft herinneringswaarde.
- Het is van architectuurhistorische waarde als Gesamtkunstwerk en vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteit van het ontwerp alsmede vanwege de bijzondere monumentale kunst en vanwege het bijzondere belang voor het oeuvre van architect P.H. Weegels en beeldend kunstenaar Harrie Martens.
- Het complex heeft hoge ensemblewaarde vanwege de bijzondere relatie met het aangrenzende Bisschoppelijk College, vanwege de bijzondere functionele, ruimtelijke en architectonische samenhang van de onderdelen en vanwege de bijzondere relatie van het complex met zijn directe omgeving, als natuurlijke overgangszone tussen de stedelijke bebouwing en het bosrijke IJzerenmangebied. Het oorspronkelijke concept is herkenbaar behouden.

Monumentnummer*: 530952

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	07 januari 2011
Kadaster deel/nr	82683/8

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Weert	Weert	Limburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Weert	K			4093
Weert	K			4720

Omschrijving**

Inleiding

De ENTREE met MUUR is onderdeel van het recreatiecomplex De Lichtenberg. De entree gelegen aan de zuidzijde van het recreatiecomplex, is in 1956 voltooid naar ontwerp van architect P.H. Weegels.

Omschrijving

De ENTREE bestaat uit een opening in de MUUR die is opgetrokken uit Nivelsteiner breuksteen. De entree wordt gemarkeerd door twee (natuurstenen) pijlers met daartussen een smeedijzeren hek. De pijlers hebben een vierkante grondslag en een overstekende piramidevormige afdekking.

Waardering

De ENTREE met MUUR is van algemeen belang

- vanwege de architectuurhistorische waarde.

- Tevens van algemeen belang vanwege ensemblewaarde die is gelegen in de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van het complex.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Voorwerpen op pleinen en dergelijke	Erfscheidig(D)	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 531188

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	07 januari 2011
Kadaster deel/nr	82722/140

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Weert	Weert	Limburg

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Weert	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Weert	K			4093

*Omschrijving***

Inleiding

De TENNISBAAN met MELKHUISJE is onderdeel van het recreatiecomplex De Lichtenberg. De tennisbaan, gelegen aan in de zuidoosthoek van het recreatiecomplex, is in 1956 voltooid naar ontwerp van architect P.H. Weegels.

Omschrijving

Op een verdiept aangelegd gedeelte zijn naast elkaar vijf (thans zes) tennisbanen aangelegd. Dit verdiepte terrein wordt door keermuren, opgetrokken uit Nivelsteiner breuksteen, omsloten. Aan de korte zijden geven smalle natuurstenen trappen toegang tot de banen. De korte zuidwestzijde heeft geen keermuur maar een aantal natuurstenen treden die als tribune functioneren. In de noordwesthoek is een eenlaags melkhuisje opgetrokken uit Nivelsteiner breuksteen. Dit gebouwtje staat op een vierkante plattegrond en heeft een met leien gedekt tentdak; aansluitend een klein terras met houten pergola. De tennisbanen werden in het verleden ook als schaatsbaan gebruikt. De tennisbaan heeft zijn oorspronkelijke functie en karakter behouden.

Waardering

De TENNISBAAN met MELKHUISJE is van algemeen belang

- vanwege de architectuurhistorische waarde als typologisch voorbeeld van een naoorlogse, verdiept aangelegde tennisbaan en vanwege het bijzondere materiaalgebruik.

- De tennisbaan met melkhuisje heeft ensemblewaarde vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

complex.

- Daarnaast is de tennisbaan met melkhuisje van algemeen belang vanwege de herkenbaar behouden oorspronkelijke aanleg.

Hoofdcategorie

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Subcategorie

Sport en recreatie

Functie

Tennispark

Monumentnummer*: 531189

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	07 januari 2011
Kadaster deel/nr	82722/120

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Weert	Weert	Limburg

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Weert	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Weert	K			4093

Omschrijving**

Inleiding

ZWEMBAD met LIGWEIDE, KLEEDHOKJES, POMPHUISJE EN INSTRUCEURSGEBOUW zijn onderdeel van het recreatiecomplex De Lichtenberg. Ze dateren uit 1956 en zijn gebouwd naar ontwerp van architect P.H. Weegels. De kleedhokjes vormen samen met de entree met muur de westelijke afsluiting van het recreatiecomplex.

Omschrijving

Dit terrein heeft een vierkante plattegrond (70 x 70 m) en bestaat uit een zwembad van Olympische afmetingen (33,5 x 25 meter) en een forse ligweide. Hier bevinden zich ook een instructeursgebouw rechts van de entree, kleedhokjes tegen een muur langs de IJzerenmanweg en een pompgebouwtje op de uiterste zuidwesthoek van het terrein. Van het zwembad zijn alleen de groengekleurde startblokken nog te onderscheiden. De wanden en vloer van het volgestorte zwembad zijn nog wel aanwezig maar niet meer zichtbaar. Aan de binnenzijde van de muur naast de entree is, ter plaatse van het zwembadterrein, tegen de muur een rij bakstenen kleedhokjes opgetrokken. De houten deuren hebben bovenin een ronde opening. Vóór de rij kleedhokjes langs loopt een galerij die rust op betonnen ronde kolommen. In de uiterste zuidwesthoek van het complex staat aan het einde van de rij kleedhokjes een pomphuisje. Het eenlaags huisje staat op een vierkante plattegrond en heeft een met leien gedekt tentdak. Het is opgetrokken in Nivelsteiner breuksteen. In de gevel aan de zijde van de kleedhokjes is een houten deur. Direct rechts van de hoofdingang van het complex, aan de noordwestzijde van het zwembadterrein, staat het bakstenen instructeursgebouw. Het eenlaags gebouw staat op een rechthoekige plattegrond en heeft een zadeldak met nok haaks op de IJzerenmanweg. Het dak is gedekt met gesmoorde pannen. De blinde kopse bakstenen gevel is onderdeel van de breukstenen muur die langs de IJzerenmanweg het complex afsluit. Het rookkanaal tegen de andere kopse gevel is in breuksteen uitgevoerd. Tegen deze gevel bevindt zich tevens een recentere aanbouw. In beide

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

langsgevels zijn enkele deuren en vensters geplaatst.

Waardering

ZWEMBAD met LIGWEIDE, KLEEDHOKJES, POMPHUISJE EN INSTRUCTEURSGEBOUW zijn van algemeen belang

- vanwege de architectuurhistorische waarde.

- Tevens van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als typologisch voorbeeld van een naoorlogs openluchtwembad in een recreatiepark.

- De ensemblewaarde is gelegen in de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van het complex.

Hoofdcategorie

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Subcategorie

Sport en recreatie

Functie

Zwembad

Monumentnummer*: 531190

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	07 januari 2011
Kadaster deel/nr	82719/173

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Weert	Weert	Limburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Weert	K			4616

Omschrijving**

Inleiding

De BOOGBRUG is onderdeel van het recreatiecomplex De Lichtenberg dat is gebouwd naar ontwerp van architect P.H. Weegels. De boogbrug vormt vanaf de Diesterbaan de toegang tot de IJzerenmanweg.

Omschrijving

De BOOGBRUG, die de gracht overkluist die rond een gedeelte van De Lichtenberg is aangelegd, is uitgevoerd in Nivelsteiner breuksteen. De brug heeft drie kleine rondboog waterdoorgangen. De muren zijn iets gebogen uitgevoerd.

Waardering

De BOOGBRUG is van algemeen belang

- vanwege de architectuurhistorische waarde van het bijzondere materiaalgebruik.
- De ensemblewaarde is gelegen in de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van het complex.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Weg- en waterbouwkundige werken	Brug(C)	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 531191

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	07 januari 2011
Kadaster deel/nr	82719/158

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Weert	Weert	Limburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Weert	K			4113
Weert	K			4611
Weert	K			4606
Weert	K			4615
Weert	K			4616
Weert	K			4722
Weert	K			4720
Weert	K			4093

*Omschrijving***

Inleiding

De AANLEG is als onderdeel van het recreatiecomplex De Lichtenberg in opdracht van het Bisschoppelijk College stand gekomen ten behoeve van faciliteiten voor sport en recreatie voor leerlingen en docenten van het Bisschoppelijk College. Bij het ontwerp is het Amerikaanse campusmodel als uitgangspunt genomen.

Omschrijving

De AANLEG van het recreatiecomplex De Lichtenberg vormt de verbindende schakel tussen de verschillende sport- en recreatiefaciliteiten. Vanuit twee centrale punten, het entreeplein en het vrij open middengebied, is het terrein vormgegeven met een kunstmatig opgeworpen begroeide heuvel voor het theater (tegen de zuidzijde van de tribunes), met paden, waterlopen, begroeide aarden wallen en groensingels. De aanleg wordt aan de oostzijde (Nellissenhofweg) en zuidzijde (Diesterbaan) begrensd door een gracht en een hoge aarden wal met begroeiing. De muur en de gracht zijn aangelegd om de begrenzing van de Lichtenberg te markeren. Het entreeplein vormt de toegang van waaruit de verschillende onderdelen van het complex via paden kunnen worden bereikt. Vanaf het entreeplein leidt een hoofdweg naar het hart van het complex. Deze hoofdweg loopt langs de kleine begroeide omwalling van het zwembad en langs de begroeide heuvel die voor de tribune van het theater is opgeworpen. Hiermee heeft deze

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

doorgang een besloten karakter gekregen. Het tweede centrale punt is het middengebied dat een min of meer centrale positie inneemt met een relatief open karakter. Hier worden het theatergebouw ten noorden, het zwembad ten zuiden, de kapel ten noordoosten en de tennisbanen ten oosten met elkaar verbonden door middel van een padenstelsel. Bijzonder element is een flauw slingerende waterloop die onderdeel is van de waterhuishouding, met aan de uiteinden als afronding kleine waterpoelen. Deze hoofdwaterloop bevindt zich tussen slingerpaden naar de kapel. Een kleine waterpoel (thans niet herkenbaar) vóór de kapel zorgde voor een maximale ruimtelijke werking van de hoger gelegen kapel. De waterhuishouding (grachten, zwembad, besproeiing tennisbanen) is geregeld via een leidingstelsel dat aansluit op de Zuid-Willemsvaart waaruit het benodigde water wordt betrokken. Pompen maakten onderdeel uit van het stelsel en waren nodig om de hoogteverschillen te overbruggen. Om de watertoevoer te garanderen werden, buiten het complex de Lichtenberg, kleine reservoirs, zoals een nabij gelegen vijver, aangelegd. De waterhuishouding is geconsolideerd. Dit waterstelsel voedde ook het zwembad, gelegen op een terrein dat aan twee zijden door groensingels afgesloten wordt. Aan de zijde van de Diesterbaan loopt een gracht en een begroeiende wal. De tennisbanen, gesitueerd in de zuidoosthoek van het de aanleg worden afgeschermd door een kleine, beplante verhoging. De groeninrichting in het middengebied is als een terughoudende landschappelijke parkaanleg, gekenmerkt door 'laag' groen met her en der enkele bomen. De ruimtelijke structuur van De Lichtenberg is in hoofdlijnen ongewijzigd en de oorspronkelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen binnen het ensemble is behouden. De hoogteverschillen en groenaanleg en het landschappelijke karakter zijn in hoofdlijnen behouden. De groene inbedding en de vele hoogteverschillen van De Lichtenberg geven het gebied een landschappelijk, geaccidenteerd karakter.

Waardering

De AANLEG van het recreatiecomplex De Lichtenberg is van algemeen belang

- vanwege de cultuurhistorische waarde als typologisch voorbeeld van een aanleg voor een naoorlogs katholiek recreatiecomplex met openluchtwembad, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke en landschappelijk aanleg herkenbaar behouden zijn gebleven.
- De aanleg is van cultuurhistorische waarde vanwege de bijzondere uitdrukking van een landschappelijke aanleg waarbij oorspronkelijke omgevingsaspecten zijn opgenomen en deels zijn getransformeerd.
- De aanleg heeft ensemblewaarde vanwege de onderlinge functioneel-ruimtelijke relatie en vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van het complex.

Hoofdcategorie

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Subcategorie

Sport en recreatie

Functie

Recreatiepark

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 531192

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	07 januari 2011
Kadaster deel/nr	82719/166

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Weert	Weert	Limburg		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Weert	K			4722

Omschrijving**

Inleiding

Het OPENLUCHTTHEATER MET TRIBUNE, TONEELGEBOUW EN REGIEHUISJE is onderdeel van het recreatiecomplex De Lichtenberg. Het openluchttheater is ontwerp van architect P.H. Weegels, in samenwerking met beeldend kunstenaar Harrie Martens. In 1959 is het toneelgebouw in gebruik genomen en aansluitend de tribune en regiehuisje. Het openluchttheater ligt aan de noordwestzijde van het complex.

Omschrijving

Het trapeziumvormige theater is gelegen in een kunstmatig aangelegde komvorm. Aan de oostzijde van het theater zijn het toneelgebouw en het aflopende speelveld (ovaalvormige toneel) en het souffleurshokje tegen een lage kunstmatige heuvel aangelegd; aan de westzijde zijn de oplopende tribunes tegen een hogere kunstmatige heuvel aangelegd. Daartussen bevindt zich de orkestbak die in een tot beneden maaiveldniveau verdiept gedeelte is aangelegd. Links vanaf het entreeplein, nabij het gebouw voor sanitair, loopt een door bosschage omgeven pad omhoog naar de achterzijde van het theater waar zich een publiekstoegang bevindt. Hier, op het hoogste gedeelte van het theater, is tevens het regiehuisje bereikbaar dat te midden van de tribune staat. Aan de oostzijde wordt het theater afgesloten door het toneelgebouw. Aan de andere zijden door muren van Nivelsteiner breuksteen. Aan de achterzijde (westzijde) is dit een gebogen muur. Ter hoogte van het speelveld zijn in beide zijmuren toegangen gemaakt met dubbele houten deuren. De waaivormige tribunes zijn uitgevoerd in de vorm van betonnen treden waarop houten banken waren aangebracht. Tussen de banken zijn looppaden uitgespaard. Aan de buitenzijde van het theater is, tegen beide zijgevels, een ijzeren stellage geplaatst voor verlichting. Met het oog op een optimale akoestiek zijn de twee hoeken aan de achterzijde van het theater uitgevoerd in een ronde vorm, opgetrokken in holle bouwsteen.

Het toneelgebouw is een drielaags bouwvolume met kelder en plat dak. De zijgevels verspringen trapsgewijs zodat het gebouw aan de achterzijde smaller is. Achter het toneelgebouw is een (inmiddels onherkenbaar) driehoekig terras met gebogen metalen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

lantaarnpalen. Aan de voorzijde (theaterzijde) is een forse betonnen colonnade over de hele hoogte van het gebouw. De colonnade is iets breder dan het gebouw. De voorgevel daarachter heeft op de begane grond, in het midden een toegang. Op de verdiepingen zijn twee asymmetrisch in de gevel aangebrachte deuropeningen met balkons. De voorgevel is geheel voorzien van een abstract sgraffito kunstwerk naar ontwerp van H. Martens. Het is onder zijn leiding uitgevoerd door leerlingen van de Vrije Expressieclub. Tussen de colonnade en de voorgevel is, aan weerszijden van de ingang, een trap naar de kelder. De zijgevels zijn afwisselend opgebouwd uit muren die zijn opgetrokken uit geglazuurde baksteen en gevels die bestaan uit een betonnen raster met vensters met stalen raamprofielen. De gesloten concave achtergevel is opgetrokken uit Nivelsteiner breuksteen. In de zuidelijke zijgevel is een kunstwerk naar ontwerp van H. Martens en zijn leerling K. Meiderts aangebracht. Het is uitgevoerd in verschillende kleuren geglazuurde baksteen. Tegen de noordelijke zijgevel is een schoorsteen geplaatst. Het interieur bestaat uit diverse ruimtes met achterin, over de hele breedte van het pand een trappenhuis. De zijgevels van het trappenhuis lopen schuin naar de achtergevel. De trappen bestaan uit betonnen zwevende treden. In de verkeersruimtes zijn verschillende vloermozaïeken aangebracht. De plafonds zijn uitgevoerd in holle bouwsteen.

Achter in het theater staat, op één forse, L-vormige betonnen voet, het eenlaags, regiehuisje dat ook als projectiecabine voor films functioneerde. Door de constructie op één betonnen voet lijkt het regiehuisje boven de tribunes te zweven. Aan de achterzijde is het regiehuisje toegankelijk via een betonnen steektrap met ijzeren, iets naar buiten gekantelde, leuningen. De toegang bevindt zich, terugliggend, in een portaal. De voorgevel is geheel uitgevoerd in een betonnen raamwerk dat aanvankelijk m.u.v. twee smalle horizontale projectieopeningen, was dichtgezet met houten planken. De overige gevels zijn blinde gevels die aan de buitenzijde zijn uitgevoerd in blauwtinten geglazuurde baksteen. Het plafond is uitgevoerd in holle bouwstenen.

Waardering

Het OPENLUCHTTHEATER MET TRIBUNE, TONEELGEBOUW EN REGIEHUISJE is van algemeen belang

- vanwege de cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het katholieke leven in het zuiden van Nederland en als typologisch voorbeeld van een naoorlogs openluchttheater.
- Het regiehuisje heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een technische ontwikkeling waarbij een forse, strakgegoten L-vormige betonnen voet werd toegepast.
- Het openluchttheater, de tribune, het toneelgebouw en het regiehuisje hebben een hoge architectuurhistorische waarde vanwege het materiaalgebruik en vanwege de esthetische kwaliteit van de monumentale kunst van het ontwerp met modernistische elementen.
- Het openluchttheater, tribune, toneelgebouw en regiehuisje hebben ensemblewaarde vanwege de onderlinge functioneel-ruimtelijke relatie en vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van het complex.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Welzijn, kunst en cultuur

Functie

Theater

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 531193

Status rijksmonument
Inschrijving register* 07 januari 2011
Kadaster deel/nr 82719/194

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Weert Weert Limburg

Locatiennaam Locatieomschrijving
Weert

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Apartement aanduiding Grondperceel
Weert K 4093

Omschrijving**

Inleiding

De MARIKAPEL is onderdeel van het recreatiecomplex De Lichtenberg. De kapel is, in samenwerking met beeldend kunstenaar Harrie Martens, in 1958 voltooid naar een ontwerp van architect P.H. Weegels. De Mariakapel staat aan de oostzijde van het complex, tegen de omwalling van de buitengracht.

Omschrijving

De eenlaagse MARIKAPEL heeft een paraboolvormige plattegrond en is opgetrokken in Nivelsteiner breuksteen. Het overstekende betonnen dak heeft in het midden een knik en loopt naar voren toe hoog op. Aan de voorzijde is het overstek zeer groot en ontstaat een luifel die op twee betonnen zuilen rust. In de gebogen muren van breuksteen is direct onder het dakoverstek een reeks kleine rondboog bovenlichten geplaatst. De rechte voorgevel bestaat uit een betonnen rasterwerk. Een deel van de vakken is gevuld met tegelmozaïeken met figuratieve voorstellingen naar ontwerp van Harrie Martens. De uitvoering was onder zijn leiding in handen van leerlingen van de Vrije Expressieclub. In het midden een toegang. Ter plaatse van het altaar is op het dak een karakteristieke betonnen, conisch uitlopende lantaarn met ronde glazen openingen geplaatst. Vóór de kapel is een bordes. De kapel is bereikbaar via enkele treden die met leisteen zijn belegd.

Waardering

De MARIKAPEL is van algemeen belang

- vanwege de cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het katholieke leven in het zuiden van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Nederland en als typologisch voorbeeld van een naoorlogse kapel.

- De Mariakapel heeft architectuurhistorische waarde vanwege het materiaalgebruik en vanwege de esthetische kwaliteit van de monumentale kunst en van het ontwerp met modernistische o.a. op Le Corbusier geïnspireerde elementen.
- De kapel heeft ensemblewaarde vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van het complex.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kapel (F)

Functie

Monumentnummer*: 531194

Status rijksmonument
Inschrijving register* 07 januari 2011
Kadaster deel/nr 82720/2

Woonplaats* Weert
Gemeente* Weert
Provincie* Limburg

Kadastrale gemeente* Weert
Sectie* K
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 4720

Omschrijving**

Inleiding

Het GEBOUW VOOR SANITAIR is onderdeel van recreatiecomplex De Lichtenberg. Het is omtreks 1954 gebouwd naar een ontwerp van architect P.H. Weegels. Het gebouw voor sanitair staat direct links van de entree tot het complex.

Omschrijving

Het eenlaags SANITAIRGEBOUW staat op een rechthoekige plattegrond en heeft een plat dak. De zijgevels zijn opgetrokken uit baksteen. De kopse voorgevel is uitgevoerd in Nivelsteiner breuksteen. Deze voorgevel heeft aan weerszijden een toegang en wordt beëindigd met een betonnen vensterband. In de voorzijde van het dakoverstek is in metalen letters de tekst ARS CELARE ARTEM (Het is)? kunst om kunst te verbergen) aangebracht.

Waardering

Het SANITAIRGEBOUW is van algemeen belang

- vanwege de architectuurhistorische waarde van het bijzondere materiaalgebruik.
- Het sanitairgebouw heeft ensemblewaarde vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van het complex.

Hoofdcategorie Voorwerpen op pleinen en dergelijke
Subcategorie Straatmeubilair
Functie Toiletgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument